

CSIKI LAPOK

Felelős kiadó: Dr. VÁKÁR LAJOSNR

Előfizetési ár: Egész évre . . . Pengé 6.— Félévre . . . Pengé 3.—

Nyitóléti közlemények díja soronként 1 Pengő

Kéziratok nem adóznak vissza.

Hirdetési díjak a legelőbbban számítottak

Kiadóhivatal: Csikszerecs, Apafi Mihály-uca 15. sz.

Felelős szerkesztő: RÉSZESEH GYÖZŐ

Az Erdélyi Párt.

Az Erdélyi Párt teljes szíjjal és főszíjével minden irányban való figyelmével lépsz fel a költségvetés tárgyalására. Már eddig is minden alkalommal felhasználva igyekezett a bizottsági tárgyalásokon is a költségvetésnek erdélyi vonatkozásait kellőképpen képviselni. Így a külügyi tárca költségvetésénél Albrecht Deseő a külföldi propagandát és a nemzetiségi kérdést vette szóvá. A miniszterelnökségi költségvetésnél Pálffy Elemér az erdélyi újságírók nyugdíjnyújtásának rendezését vette szóvá. A közellátási tárca vitájában maga Takáts Béla gr. az Erdélyi Párt elnöke mutatott rá az Erdélyben felmerült közellátási nehézségekre. A pénzügyi tárca költségvetésének bizottsági tárgyalásán az Erdélyi Párt kérte, hogy a román uralom utolsó éveiben épült házakra is terjedjen ki a pénzügyminiszter a teljes adókedvezmény. Kérte a párt, hogy a katonai átkerítés id jára törő jár a szabadfoglalkozásuk adóját és a kezdő iparosokat és kereskedőket ráterhelésük adókedvezményben. Romény pénzügyminiszter válaszában méltányolta az Erdélyi Párt által felsorolt kéréseket. A költségvetés bizottsági tárgyalásán túl az Erdélyi Párt a Haz elel terjesztett költségvetési vitában is felvonta a szónokait, akik minden erdélyi szempontot és kérést a helyi kívánásoknak megfelelően kifejezésre juttattak.

Így a párt vezérnöke Paál Árpád dr már elmondotta Általánosságban a viszársért Erdély köszönetét és háláját a kormányzat építő jóindulatáért. Az uterpellációk során Varó György dr. a csikszerecs—udvarhelyi vasutvonal megépítésének szíjját tárta a Haz elé, amelyet kiadtak tanulmányozásra a közlekedésügyi miniszternek. Az Erdélyi Párt kijelölte szónokait, akik az övezes tárcák költségvetésénél elmondják a párt nevében hozzászólásait.

Minden csiki magyarhoz eljutott már a Széchenyi év híre. Nincsen ember, aki ne tudná, hogy a legnagyobb magyar születésének 150 éves évfordulóját az egész magyar nemzet ünnepli évá avatja. Ezzel azt a célt kívánja szíjjal, hogy Széchenyi teremő és közhatalos munkásságra író szellemét minden magyar lelkében felébredesse.

Az Erdélyi Párt csikvármegyei tagosata nagy lelkesedéssel kapcsolódott bele a Széchenyi-év munkatervébe. Híró-híre legkiválóbb szónokai ennek elcsikszerecs felhívást népéhez, hogy a legnagyobb magyarok tetteit és örökértékű figyelemfelkeltését hirdessék arról, hogy mi magyarok senkiben nem bízhatunk mint a magunk övezetartásában és erőnkben.

E múlt héten az öt káronyi község részére rendezte meg az Erdélyi Párt a Széchenyi emlékünnepét Kézváltáson. Még hazafias ünneppel, amelyen Csipák Lajos dr beszélt Széchenyiről.

Az Erdélyi Párt befelcsikszerecs a földi árvízkarosultat felcsikszerecsének gyűjtését, amelyből Csikvármegye is nagy áldozatosan kivette részét. A miniszterelnökségre áttutalt gyűjtés végösszege 32 321 Pengő. A miniszterelnök az alábbi levélben mondott közönetet:

Az Erdélyi Párt vezetőségének.

Szíjjal közönetet mondok ezért a nagyösszegű munkáért, melyet az Erdélyi Párt az árvízkarosultat gyűjtésére vállalt.

Az erdélyi magyar áldozatkészségében, amely a legnagyobb mértékben a bajjait ott testvérei segítségével megküzdhetetlenül legyőzött. A miniszterelnök újabb bizonyítékát látom, amely a jövőben, amikor egyre fokozottabb mértékben fog szorúskodni a föld, hogy mennyire tudunk egymásért lemondani és áldozni, bizonyosan meg fogja hozni gyümölcsét.

Hazafias üdvözléssel: *Bárdossy.*

Csikvármegye iskolánkülső népnevelése

Dr. Ábrahám József alelnökletével, 1941. évf. november hó 11-én megalakult Csikvármegye iskolánkülső Népművelési Bizottsága. Az a szerv, amelynek hivatása megszervezni és rendszerrel irányítani a csiki falu kulturális nevelését.

Mindenki is alle kell, hogy milyen magasra és fontos ez a szerv. Pátoni kell mindent a mulasztást, ami az elmúlt időkben történt. Itt pedig tudjuk, hogy a magunkra maradás idején nem lehetett megadni még a legszükségesebb alapot sem a népünknek. Egy nemzetnek nőni fel, amelynek lelkéből hiányzik a nemzeti értékeink ismerete. Történelmünk, irodalmunk csak így kerülhet a magyar gyermek lelkébe. Ágyasóval nagy a pótolni való anyag.

Az iskola teljesíti a hivatását a gyermek körül. De itt huzt esztendő potársáról van szó, annak a magyar falunak az életében, amelynek 22 éven keresztül a megpróbáltatás volt osztályrésze.

Csikvármegye Népművelési Bizottsága alakuló gyűlésében, tehát lefektette a vonalat annak a munkának, amely ezeket a múltbeli mulasztásokat pótolja. Ez a gyűlésen jelen voltak Miklós Gergely királyi tanfőgyelő, mint ennek a fontos szervezetenk irányítója, Gál Ferenc a titkára és vármegyei közoktatási tanács, nevelésügyének társadalmi, gazdasági, kulturális életének tanácsadói.

Csikvármegye Iskolánkülső Népművelési Bizottsága alakuló gyűlésében nagy szeretettel tárgyalta a területi feladatát. Minden megnyitókészítéssel igyekezett a csiki falu közelebb hozni a magyar nemzeti kultúra háttérben keresztül egymásból. Minden felcsikszerecs át volt huzva a cselekvő támogatás felcsikszerecséről. És hisz lehet ebben, hogy az elindított munkát Isten áldása kísérje.

A munka első része „A tudás titka” címen készített el munkatervét és a román iskolai rendszer tárgyalását pótlására törekedett. Tanfolyamokkal, a magyar kultúra segítségével hozzáférő népművelési munka indult ennek a sokat szenvedett és önhittében küzdő olyan kemény megpróbáltatással bekerült népnek a felcsikszerecséről. Ötös bizottság alakult ennek a cselekvésének irányítására, amelynek tagjai: Antal Aron, Balint Vilmos, Ferenc Gyárfás, Nagy Imre és S. Öze Mihály. Napsok, amelyek bizosítják a munka sikerét.

Katona József.

Em ékeztünk nagyjainkra. Minden alkalommal használunk fel erre. A napi nehézségek között se felejtsük el őket, a magyar éretekkel. — Ma ismét érferdülőhöz érkezünk. 1791 november 11-én Kecskeméten született Katona József. Az egyetemes társadalmi és politikai esztendővel ere őt látott napvilágot. B f ő néző magyar volt, aki egyetlen történelmi tragédiájával örökre beírta nevét a nemzet sávébe. Ez a műve a Bánk-bán. Minden magyar embernek kötelessége ismereni a XIII. századnak ezt a verőő magyarját vagy Patur bán a nyugatban, a nemzete és népe forrását agadóó, ezért látásra késs szent magyar felcsikszerecs vagy Tiborcot, a szenvedő, a vérig hírvető jóbárvót. Nem élhet ezen a földön magyar ember, aki a lelket nem járta át Katona József Bánk-bánján a kemény magyar sora ömledete. A Bánk-bán és urját Katona Józsefet ismernie kell mindenkinek. Egy nemzet akkor nagy, ha annak minden gyermeke otthonosan mozog a nemzeti múltak székben és esztendőjében, amelyek írónak, művészeinek lelkén átcsikszerecs. Ez a közöli Katona József a Bánk-bánjal ajándékozott meg. Gyönyörű, értékes ajándék, amelyet mindenkor magyarjának meg kell ismernie. Nekünk Csikszerecs pedig azt is illik tudni, hogy Katona József emléktét a kecskeméti temetőben két csiki művész készítette el. A csikszerecsi Marton Ferenc és a dírtő S. Kéti Lóric együttes alkotása Katona József síremléke. Az emlek egy szíjjal áldozatosan Katona József műveinek székébe, a talárvátos pedig Patur bán b ő ártája van elhelyezve, alatta a felírás Patur szíjjal elízi:

Csak övezetett kezekkel várhatóok,
Hogy majd helyetük fog dolgozni a sors.

Országzászló és levétezaszó szenteses Csomortánban.

Szép és tanulságos ünneppel folyt le Csomortánban múlt vasárnap. A község igécsén a szíjjal, eldugott helyen van, de bőven kárvoltta az Isten jószágos, tiszta, romlatlan lelkü emberekkel. Ide a tuzara városi ferőzős néikülgijutott el, ez tapasztalható a csomortánlak között.

Ünneplükön részt vettek többek között: Adorján Imre országgyűlési képviselő, Dr. Ábrahám József alelnök, vitéz Márkos József alcsikszerecs, vitéz Bakó Gábor alcsikszerecs, hivatal főnöke, Dr. Balázs Kálmán városi főjegyző felcsikszerecs, Dr. Pittner Árpád törvényszéki bírő, Dr. Balló János tisztiorvos, Ferenc Gyárfás az Erdélyi Párt szervező titkára, újságíró, Szász Gyula főszolgabírő, P. Hajdu Leszler somlyói hátfőnök stb.

Az ünneplük tábori misével kezdődött, arután a Hímnusz, a levétek indút énekeltek, majd Gál Tamás esp. p. ebános tartott meghető, mindenkü áltál megcsikszerecs a zászlóhoz. Az országgyűlési átvesszik, miközben Bakó József k. bírő a következő szép beszédet mondotta:

Milyen tisztelt ünneplük közönség, szeretett székely testvérek! Ez ünnepet tartó kis község népének lelkét szíjjal-

tatom meg felcsikszerecs emlékére szentesült ünneplük alkalmával. Ennek a népnek nevében adok hálát a Mindenható Istennek azért, hogy egy vészivataros világháborút követő 22 éves kisebbségi sors minden megaláztatásának elviseléséhez adott annyi lelkierőt, hogy igaz magyar hűni szeretettel borulhatunk az édes magyar naza ölelő karjai közé.

Hálát kell adnunk a jó Istennek azért, hogy porba szíjjal nemzetiünk feltámasztásához adott egy olyan vezért, egy hőst, ami legfőbb Hadúrunkat, főméltségű vitéz Nagybányai Horthy Miklóst, aki hős országkormányzásával oly férfiak előtt a oszka a székely vezetésére, akik minden áldozatot meghozva, pillanatil sem mondtak le Szent István birodalmát újá teremteni.

Testvérek! Hogy megérdemeltük az értünk hozott áldozatot erre rászolgáltak őseink, ennek zálogai voltak a világháborúban elhalt hősi halottaink és vitézül harcoló hős katonáink. S mi e helyől teszünk szent fogadalmat, hogy szeretett Hazánkban hű fiait maradjunk a mg ereinkben egy csepp vér lüktet, addig idegen nemzet rabszolgái nem leszünk. Mert mi tudjuk, őseink vére őt megszentelt szülőföldünkön egy idegen nemzet által „hazátlan”-nak szíjjal szót mit jelent elviselni.

Milyen tisztelt ünneplük közönség! Ez ünneplük pillanatban e kis község minden egyes lakójának köszönetét tudomásom Dr. Balázs Kálmánnak és kedves nejének a nekünk ajándékozott drága ereklyéért, ami minden kicsiny nekünk többet ér. Viszonyásul nekik e nép nevében egy ígéretet teszek: Igérem, hogy e községnek minden szíjjal hazáját hűni szeretettel szerető, hazájáért ha kell, meghalni tudó gyermeke lesz mindég.

En átvesszem e zászlót és megőrzöm. Adja a jó Isten, hogy legfőbb Hadúrunk parancsára minél hamarabb e zászlót az árbocon tetején lengesse a Bássó felől jövő szél. Ugy legyen!

A beszédet hatalmas tapsal fogadták, majd P. Hajdu Leszler somlyói hátfőnök tarotta meg a következő mely hatá u székely svató beszédét:

Székely testvéreim! Csomortán nagy ünneplük résztvevni igaz és bensőséges öröm. S hogy ide jöttünk veletek ünneplük, ezzel hitet s tanúságot akarunk tenni arról, hogy Csik somortán maroknyi székely népe az eltiporás legszörnyűbbidejében is a nehézségek, üldözések s minden ördögi mesterkedés dacára is mindenkor magyar volt!

Zászlót szentesültünk székely testvérek, de ugyanakkor ünneplük a nemzeti erőt, mely dacolt a keményen küzdött: ünneplük a nemzeti genúszt, az igaz magyar lelket, mely szerencse és balsors között is felcsikszerecs egyenlül; nem ingadozott s nem is alkudozott, hanem nyílegyenesen járta a magyar sors keserves kálváriáját. S mikor ezt ünneplük nekem ez a tisztesség adatott, hogy ünneplük beszédet mondjak. Testvérek! Nem tudok egyebet mondani, mint büszke örömmel s boldogsággal rámutatni arra a forrásra, melyből ez a nép ejet merítette.

Igaz és való tény, hogy a ti véretekben is ott égett az őshazából hozott nagy magyar erény: a faj és Haza lángoló szeretete, hagyományok féltő gondnal való őrzése. De ez még nem elég! Honnan vettétek s honnan vette népünk az erőt, a bátorságot, hogy amikor minden hatalommal ellene törték, mégis magyarul érezt és osekékedt? Honnan ez a hősiesség, hogy még az élet s az életit jelentő darab kenyér árán se rabolhatták el tőle legszentesebb érezeit?

Honnan? Abból a szent és csodálatos forrásból, melyből István király merített: A keresztény vallásos érecsből. Ez volt erősségünk, ez volt istápolánk.

Keresztény székely népünk megértette — ti is — hogy István király Isten eszközeként szegyezte ide népét, hogy ez a föld legyen a magyarok hazája.

Hittétek, tudátok, hogy Isten megmásíthatatlan, el nem vitárvató akarata, hogy itt éljünk, ahová ő helyezett minket. Igen! ő szegyezte ide minket, hajdan pogány, kóborló magyarokat, s Keresztjével szegyezte ide!

Mennyi nép hullámvolt itt előtünk, de az idők viharja elsöpörte őket, de minket nem, mert a kereszt a magyar élet hajójának a horgonya lett s ez a horgony a hármas hegyen akadt meg, abba kapaszkodik s védi hazánkat az évezredek viharjai között. Csomortánban ma is ott a hármas halmon a kereszt s az jelzi, hűdőt magyar itt a hazád, itt az életed!

Nos székely Atyáim! Ugy-e, ha nem is beszélhetünk róla, ez a hit itt a lelkében, ennek tüze égett a szemekben s a magyar szívek epőő vágyakozásában. Reményünk, de erők is volt ez a hit, ez volt a magyar sors, a magyar élet evangéliuma. Győőhetett az átkos Tránon minden szörnyűséggel, egy házán bitorló minden pokoli, álváló fődérjával, minket meg nem tőheték, kemény nyakunkat idegen járvamba nem hajthaták. Reméltek, de tudtuk is, hogy ismét elmúlik a vihar, megszűnik a rabság s a megalázottság s újra felragyog a Kárvátok felett, itt a Hargitán, a Szellő s a Pogányhavas felett is a magyarok napja s reánk mosolyog, megszabadít a magyarok Istené. aki ide helyezett minket!

Székely! Reményünk valóra vált, a magyar feltámadás diadalmas énekét zengik nemcsak az emberzivek milliói, hanem a ml drága magyar földünk is. S ma ennek a diadalmas örömnök jegyében lendült magasba a szent magyar zászló. Csiksomortán népe, nektek dukál a magyar gondolat, a magyar igazság háromszíjjal szent szíjjaluma Jar Csomortánnak a nemzeti zászló, mert bár emberi kezek alkották, jó lelkek adományozták, de e zászló szíjjalából nőtt ki!

Hogy vérpiros annak a színe, azt a ti véres verejtékeitek, hős fiaitok vére is segítette azt pirosra festeni. Magyar zászlóknk fehér szíjjal ott ragyog a Ti makulátlan tiszta becsületetek, valamint zöld szíjjal soha meg nem alkuvó reménykedésetek.

Igen! Kinök, vérontás között is tiszta fehér maradt becsületetek, rendíthetetlen bizalmatok — ez lelketek igazi piros-fehér-zöldje, a zászló a jelképe.

Álljon hát! Emelkedjen mindig magasabba, diadalmasan hirdesse Csomortán példátmutató hűségét, de legyen utmutató a holnapra és figyelemzetető. Hirdesse, hogy a zászló harcort, egységes küzdelmet jelent. Öszertartást. Jelentsse azt, hogy itt a falu népei. S azt vállaljuk, visszük, bármis az ára. Kívánjon lemondást, áldozatokat megadjuk! Ha az az áldozat az életet jelenti, mindent követel, mindent adunk.

Széthúzza ne legyen. Kés a kébe, váll a vállhoz. Országzászlótok elkötelez! Csak magyarokként akartok élni. — Inkább a halál, sem hogy újra rab legyön a föld a nép.

Ifjak, leventék, katonásokok unokái! a falvainkban magasan emelt országzászlótokat legéretke, asont fogadások is:

István király örökségét elrabolni, csontkítani, letipornálni nem engedjük. E zászló szent esküvés: Nem, nem soha!

A levente gyönyörű nemeslét Tripiciany Andrásné (Komárom vármegyei fűszi lakó) urad adományosta, ki személyesen most nem jöhetett el, de mindenhiálás szívelel gondolt a nemes szívelel távoli adakosára.

Kitűnően szavaltak: Márkos Ignác Ifj. előnk, Szűcs Antal és Csomortáni Magdolna, akiknek nagy sikere volt a „Zászlót avatunk” című vers elszaválásával.

Részletesen ismertette Békó Kálmán Ig. tanító a levente intézményt. Jól tette, mert a nép előtt ezen intézmény ny teremtésűlel bálállása igen szükséges.

Az ünnepély után közeledt, amelyen a vezetők barátságos beszélgetésekkel ülték magukhoz még szorosabban Csomortán falunépet.

Haza, Csiksomlyóra.

Ira: KARDOS ÁRPÁD.

Kezdődik az öregdiákúise. A sok ezer lelket befogadó hajót betölti valami csodaszép mennyei muzsika, egyik Ferences atya avatott újjal páratlan finomságu futamokat csinál ki a gyönyörű hangu orgonából s utánok ércos tőrühang tolmácsolásában fölcsendül a megváltó hitvallás:

— Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.

Ezerszer is hallottam, imádkoztam, már de így még soha sem talált szíven. A mennybelépés érzése lehet ilyen. Az elrabolt és visszatért Csiksomlyón, a sok csodákkal jeleskedő Szűz Anya előtt szabadon, büntetlenül teleharsogni a templomot Papp-Váry Elemérné diadalmas fohászával, óh ez több, sokkal több, mint amennyit megérdemeltem!

Az oltárnál az öregdiákúise mondja a szentmisét a somlyói öregdiákúiseknak, mielőtt a körusből régi magyar Mária-énekek melodíái szárnyalnak a Csodatevő szeretettel mosolyogó ráng. Evangélium után kifordul Balázs András és rövid szentbeszédben a hűségéről és háláról szól. Arról, mely ma tiszta tüzzel lobban lángra öregdiákúisek szíveiben a csiksomlyói Szűz Anya felé, aki sohasem hagyta el őket, akár a maguk utját, akár a történelem utját járták. Ma vendégül látja magánál. Az öregdiákúisek eljöttek Édesanyjukhoz, ki innen, ki onnan és akad közöttük, ki az ország legnyugatibb részéből, Sopronból jött, 1200 kilométert tett meg, csak hogy megköszönhesse el nem apadó jószágát.

Zsebkendővel fogom be a számát s így nem lesz a lefojtott zokogásból hangosan felsíró kitérés. A századokat látott falak nem csodálkoznak rajtam. Megértik, hogy a lélek, az oltárról megismogott lélek ilyen őszinte, ilyen maradéktalan leborulásában ritkán lehet része még a Mindenhatónak is. Mice után fölmelegünk a Szent Szoborhoz, melyet többször akartak a tánti török-tatár hordák elrabolni innen. A falu határán sohasem jutottak: Mária nem hagyja el Somlyót! Legendája büvös erővel lobog körülötte s a sebhely, melyet gonosz török handszár századok előtt ejtett rajta, ma is megvan. Hasztalan próbálkozik rajta művészek és művészekarant, eltüntetni nem lehet. Nézem-üzem a szobrot. Magasztos, földöntúli szépsége magához emeli a lelket, alig tudok elszakadni tőle s megzsemlül bennem a vágy, hogy bucsuzól megcsókoljam a kezét, mellyel kicsi Jézusát magához szorítja.

Lassan elnehezdedtem lépegetek ki a templomból, a gondolataim végigtapogatóják az öreg padokat. A legzsemlé 8 évetem ültem közöttük. Eszembe jutottak a zuzmarás gyönyörű roráték s a dermesztő csiki telek másfélórás nagymiséi, melynek második felében a lábfagyás ellen védekező diákúisek ütésezen öszszevert bokái a régi orgonával igazi hangversenyre keltek. Ezekből a padokból néztük a parádés istentiszteletre egyházi díszruhában bevonuló hat deákúisekünket, a tacigereket (fáhyavivők) s köztük a legjobb hangú fiúnak megválasztott előnekest, az énekes tacigert, aki a templomi énekek megkezdésében méltóságos előjogokat élvezett. Mögöttük ment öntudatos kemény léptekkel szintén ornátusban a gimnázium legzsemlébb hatodikos diákúisek megválasztott laboriter, aki körmenetekben, bucsunkon a henger alakú, majd télmázás laboriteriumot szokta a Kisomlyó hegyén körülhordani. És eszembe jutott a mi évfolyamunk laborifere, Kósa Feri és énekes tacigereink, Tompos Gábor, nem jöttek el. Feri Sepsiszentgyörgyön tartják vissza a dolgai, Gábor pedig a mennyei karban tacigerekedik. Nyugoztatja a jó Isten!

Odakünn jelentkezik a mindennap. Kezdünk ismerkedni. — Meg ismeresz-e? — fog meg egyik testvér. Meg nézem, töprengök s bizonytalanul mondom: — Hogyne, Márkos vagy. Fanyarul mosolyog vissza: — Én bizony Borcsa Gergely vagyok.

Röstellkedem. Kedves, jó pajtásom volt. Tanára lett a mi gimnáziumunknak, most is az. Pár évvel ezelőtt sokat foglalkoztak vele az újságok. Az ő lányát parancsolták oláh iskolába, mert rásütötték, hogy oláh a neve, oláh az eredete. Szegény Gergé, est kellett megérnie. De nem hagyta magát. Be bizonyította, hogy ő régi székely nemes, akiben annyi oláh vér sincs, mint az oláhok királyának a vasárnapi körömfeketéje. Hiába. Az oláhok tütyültek a magyar igazságra, megkeserítették Borcsa Gergé életét, de a legvégén a legfelsőbb bíróság mégis kénytelen volt megpecsételni a szívós székely akaratát: nem kell oláh iskolába járnia gyermekét! Megültem a régi onstálytársat. Rendre előkerültek a többiek is: Domokos Sanyi, Baka János, Fejér Pieta. Mind jó testvér. Elmondják, hogy hirtelint köztük az érkezősemmek.

— No és hogyan néz ki? — kérdi az egyik. — Hát biza, rusnya öreg ember lett belőle, — volt az egyszerű válasz. — Netene! Ugy látom, te se néztél mostanság tükörbe. Te se maradtál hétfalu legénye, — vett védelmébe a harmadik. Hát lehet őket nem szeretni? Együtt megyünk meglátogatni tanárainkat. A temetőben.

Mind ott laknak már felejtethetlen szállásosainálunk. Üres Pál Gábor igazgatónk nemes kurija is, mely az ut tulsó oldalán fogja be a templomteret. Elköltözött a páratlan nevelő, a férősság és jellem örökös szoborfaragója, a székely Cato, kire csak megilletődött bódolattal tudok visszaemlékezni. Ahogy elindulunk a templom mellett, itt is mellbevág valami. Hol a régi kedves ambitus? A templom végétől a gimnáziumig húzódtott a kb. 100 méter hosszú fedett folyosó, azzal a tisztes elgondolással, hogy sáros, esős időben a templomból jövő 360—380 diák ne hordja be az iskolába a sok sárt. No meg arra is igen hasznosnak bizonyult, hogy a gimnáziumban végzett tömeggyónás k után bakaigyekvő bűnözők a papíra irt véthek légijót elolvashatatlanáig apróra tépve, itt szórják el, ne az uttesten, ahol megláthatják a falubeli szilva, alma és körtefa tulajdonosok, milyen regeket hordtak el tőlük egyik gyónástól a másikig azok a betyárok. Eltűnt a barátok kertje mellől az ambitus, csak az oszlopok helye emlékeztet a mulandóságra. Borongós hangulat ködöseje permetez rám itt is, a temetőben is. Pál Gábor, Szász Károly, Jakab Antal, Petres és a többi: por és hamu egy dombtetőn, de tanárlelkű, — szellemük tovább él. tovább hajt nemzedékről-nemzedékre.

Visszajövet beszaladok egy percre az öreg Alma M. terbe. Ma árvaház. Megismogatom a csöndes álomba merült vén folyosó falát, a tízpercakre fölzábadító csengő húzóját megérintem, az emeleten nézem: itt volt a tanári szoba, amott a nagyterem, ahol nemzeti ünnepeken az ifjusági elnök eszerepében beszédeket vezetéktem. Lenn volt a szerár a kitűmött szarvassal, — az embercsontváz és egyéb rébuszok. Az egész — zátonyra került drága hajó s zátonyra került egyik hajóselegénye: én.

Megyünk a faluvégére, a kicsi Somlyó lábainál ott a híres borvizkut. Látom a nagybucuk 40—50 ezer embernek utját, a Szent Antal és Szalváter-kápolnák fönn a tetőn, ezek a régiak, talán a fák is azok, de ahol a forrás borvize fölpezsg, ott zöldremázott fejű alkotmány, mai zászásu kalitka kelemetlenkedik s néz idegenül a házatört tétközlő fura.

— Mi ez? Mit csináltak itt? Hol a régi, négyzögletes magas kömedance, melyből hosszú váltuba csorgott a pompás szénsavas víz s amelyen a Ferences barát klasszikus verszete hirdette, hogy:

— Rég ta velék, Darvas Vénánc változtatta kövé s most vigan lobogok, hoz kiki vággyal igyek.

Nyomuk sincs. Eltűntek. Modern, súlyszettelt cementmederbe takarták le a borvizet, hogy balanda szem ne lássa vig lobogását, följeje cifra fatetöt takoltak, hogy óvja a időtköny napasütéstől és esőtől. Előtte nagy egészségügyi tilalomtábla.

Nem így képzellem a vizszontlátást. Csaldóást érzek a öreg Tiborekánt kesernyáesen mormosok:

— Oh, kultúra, citra ruhás kultúra, mikor hagyod abba gonosz ká.tevés-ídet?

Gondolatnyi távovásás állít meg, de a borviz huz magához. Háromszor telik meg szorgójánál és háromszor ücsül ki a poharam. A kultúra köntösébe öltöztetett somlyói borviz mégis csak megmaradt az Uristen pazar italának. Megbékéltetés, rátalálás árad tőle zerándok szívezen. Mélyről, őszintén dologja a vallomást:

— Csiksomlyó, én téged így is, úgy is halálomig szeretlek! Hazaérkeztem (Vége).

Hurokra került az első nevtelen rágalmozó.

A csiksomlyói kir. törvényesek ítélete. Nagy könspl fogháza ítélet Niklos Albert nyugdíjas vasúti aszisztensárak ítélet, akiről kiderült, hogy szerzője volt annak a fejjelentésnek, amelyet Paterffi Lajos felekesett iskolai igazgató ellen tettek.

A történet következő: Nyikos Albert urnak a felszabadulás után n. pokban első hazafi tevékenysége az volt, hogy a csendőrássáas névtelen fejjelentést írt. Abban színi védolta meg Paterffi madarai Ig. tanítót, hogy a román megszállás idején megakartta semmisíteni a felekesett oktatást. Tovább lopással, csalással is védolta a tanítót.

A csendőrássáas a nyomozást lefojytatta. Természetesen kiderült, hogy a fejjelentés borsu műve, s a névtelen minden áspót. A nyomozás azt is kiderítette, hogy a névtelen fejjelentést Nyikos Albert mader ei vasúti aszist.

Eznek alapján Paterffi rágalmozás miatt fejjelentést tett Nyikos ellen. Az ügyet november 8-án tárgyalta a törvényesár. A bizonyítás kiegészítés óráni kihalgaták Lajos Balázs, Szabó Gyula plebáposotát, Adorján Lászlót a Magyar Párt volt főtitkárát, orsz. képviselőt, Antal Aron főgimn. tanárt.

A tanu kihalgatásór során kiderült, hogy a fejjelentés N. Albert a falunak legmagasabb ember volt a megszállás idején, minden román megmozdulásban benne volt és utóhájt még magyar nyelvrátra sem engedte el.

Szabó Gyula plebápos taruvallomásában elmondotta, hogy Nyikos fejjelentésben azt a vádat is emegette Paterffi ellen, hogy a községi birót megakadályozta, hogy üdvösű bennesét tarthasson a honvédok bevonásákor. A község bírása H. Jdu Aron madarai nyug. román csordór volt. Multja as vszalkedése olyan felháborított, hogy Paterffi csak köztársaságot teljesített, amikor megakadályozta, hogy es ember a bevonuláskor szobos juhasson.

A bíróság előtti kihalgatott kisebbségi vezető emberek vallomásából kiderült es is, hogy Paterffi Lajos ellen kisebbségi életünk munkásságában semmi kifogás nem merült fel. Köztársaságot mindentor becsületesen teljesített magyar volt.

Kés után a bíróság Nyikos Albertot bűnösnek találta és 4 hónapi fogháza ítélté.

Nekünk Madaras község a megszállás idején sok keserűséget okozott. Emékönsűnk csak vissza arra, hogy különösen az utóbbi időben, az egységes magatartásunk ellen minden merénylet onnan került ki. — Isgatás a közbirtokossági élet ellen, perek lavadásja a községségi vagyion ellen. Minden onnan indult el, hogy a Madarason olyan mindasra kapható, magyarul bészésű magyarok, akik segíté keset nyujtottak a legmegdöbbsentőbb sz. savar keltésében. „Szegény” és „gandag” s apon szászor már sikerült annyira egymás ellen uszítani a községet, hogy felháborító volt azt végig nézni. Emondhatjuk, hogy minden jóérsésű ember esenvedett Madaras községnek azon dicstelen napjaiban, amely eseknek a lelkiismeretlen embereknek tevékenységével szaktadt n. mecsak a községre, de az egész akkori községre.

A kir. törvényesek ítélete nagy megnyugvással tölt el. Olyan község életéből való a bűnügy anyaga, amelynek községségi rendjét és fegyelmét az utóbbi években a kommunista isgatásig és mesterkedésig megromították.

Megdöbbsentő azt látni, hogy ezek a bűnös kesek megpróbálják átvitálni a mai időkre is. Még mindig maradt merészségük arra, hogy régi fegyvereket használják a becsület ellen, hogy magukról a figyelmet eltértesse jelentésszerek.

Örvendünk, hogy hurokra került az első nevtelen rágalmozó. Van még ilyen sok rágalmozó a csiki községeknek. Hosszút, hogy mind sorra kerülnek.

Utban az ég felé.

XXXVI

34. A tiista szeretet kulosa: Fiat, legyen Isten akarata.

Régi, jó bevált közmondás öreg, nagy igazságot f. j. az ki: „Mindem esentek maga felé hajlik a karja”. Ezt így toidhatjuk meg, hogy teljes legyen sz igazság: „Aki nem szeret, annak még inkább”. A szeretet is csak azért lettek szob, mert raját céljuba, boldogsághat előbbek tartottak mindenek között és előtt. Mert minden földi s örök dolgok és feladatok közé bizonyos értelemben és mértékben az önzés is bele-vagyól. Ez ambicionálja emberi tetteiket s mindel nemesebbre irányítják tetteiket, az önzés haegy tompul s esz eszektől igazi s egyedül mozgó ruzójává válik. Az önzés a szeretet levalós foka, mert csak földi, anyagi érdekek a célja. Istent szeretni a legnemesebb cél, sőt rendeltetés, a legmagasabb csúcspont, melyet el kell érni. Azonban Isten szeretete is arany, lebet tiszta és színtos, belevagyóltat plizkos földi szempont is. Ha Istent csak azért szeretem, mert ő ad nekem minden mulandó jót, egészséget, élelmet, vagyont, szerencsét, es csunya apokaliáció, amon eleven alapszik: do, ut d. az, adok, hogy adj, szeretem Istent, mert es nekem hasznos, es óvat jelt, mert sovat hoz konyháma. Már földi ember bet szeretve, sőt k hasznot huzak, mennyivel inkább érdekekben áll, hogy Istent szeresse, mikor ő mindenható. Ha nem szeretem Istent, ebből nekem hátrány, kár származik, sőt attól kell tartanom, hogy megbűntet, csapás, baj sudul nyakamba, es töredékesen gondolkodásra vált. Istentől nem kell félnünk, ő nem dreszürával dolgozik, neki önkéntes, szabad független lélek szeretete kedves és imponáló. Szarthatam Istent azért is, hogy gyermeke vagyok, megváltott megbocsájtotta bűnölmet, lelkem es ő hasonlóságra van teremtve, örök boldogságot helyezett kilátásba; ha nem szeretem, akkor kárhozatba dönt, es a szeretet egy fokkal nemesebb, értékesebb, tisztább, mert a cél kiválóbb, nem a föld, hanem az ég, nem a test, hanem a lélek az irányadó.

Szeretünk akkor tökéletes, ha Istent nem adományért szeretem, hanem egyedül és kizárólag azért, mert Isten, mert ő a legjobb a legeszeretetre méltóbb, végtelenül tökéletes Seellem. Minden más szempontot, hogy ad, jutalmaz, vagy elvesz, büntet, elrontokosta tom tőle, szeretem Istent úgy, ahogy van. Nem befojyálom ebben senki es szomi; természetesen vagy természetfeletti cél nem mozgat, istent, ócskítás szeretem Istent, eszel minden alakot megtiltítottam, a legtisztább, önzetlen arany, legdrágább kincs. Teljesen a jó Isten szeretésé bizom magam, egészen öndom testemet-lelkemet, mindazban esent tetszésérszolgálatára ajánlom fel ényemet. Akár felemel, alakit, egytvedvően fog dom az Isten keséből. Ha ad vagy elvesz, egyformán veszem, a békésűrd Jbb valom: „Isten adta, Isten elvette, s dött legyen az esent neve. Ha az ő keséből elveszünk a jót, mit es venniök el a rosszot is?” Mert nemcsak akkor Isten mikor nyujtia jótatamányait, hanem Isten akkor mikor asokat elveszi tőlünk. Lavallere Éva a földi életben is es elvezített paradíszomat felalálhatósá tartotta. A Miszyánkban is est kérjű: „Jöjjön el a országod! Szent Pál szerini: Isten országá bennünk van, csak meg kell lelul. Egy szoros kapu át lehet oda bejutni, ehhez kulcs is szükséges, hogy kinyithassuk. A hárát vár egy kulcsra; egy sóra nyílik: Fiat, legyen! Legyen meg mindában Isten akarata. Karsat lehet Istenhez terjeszteni, es Ur Jézus es O ajfák: hgyvén is így lett: „Atvám, mutját el d'ém es pohár! De es utolsó szót, a végűrd Öskel tartotta fenn: „Mindanonáltat ne es én akaratom legyen, hanem a tiad”. Ugy is lett, úgy történt, Éva nővér mindig boldog es megelégedett volt, mert Isten kesébe ajánlotta testét-lelkét, így minden sikerült neki, mert úgy van a legjobban, ahogy Isten akarja.

Kőrösi Lajos.

Egy nagy fekete szekrény (irodába is megfelel) eladó Honvéd u. 22. szám alatt.

Rend, értelem és egy kis nélkülözés, ez az a három elem, amelyen ennek az országnak harmoniáját, békejét és nyugalma fenn lehet tartani.

Bardossy László

Gyimesfelsőlöki fatelepre fiatal TISZTVESELŐT KERESÜNK.

Fizetési igény és eddigi működés megjelölésével „Megbízható 25956” jelzérére Blockner J. hirdető irodába, Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 33. sz.

A csiki tanítószegély nagygyűlése.

A visszatérés után első ízben jöttek össze Csikvármegye tanítói, hogy megbeszéljék a csiki nevelés ügyét. November 8-án Csikszeregyháza mintegy ötszáz tanító gyűlekezett, Miklós Gergely kir. tanfelügyelő hívta össze, hogy lerakja alapját a tanítószegély szervezésének. A nagy tanító találkozás munkáját mint a tanítás vezette be. Gál Iónka tanítónő Szent István választotta a tanítás tárgykörébe. A kiváló tanítóknak bemutatott tanítás éremnyerésére dicéretes volt, amelyet szakemberek is elismertek. A tanítás után Miklós Gergely tanfelügyelő mondott bevezető beszédet. A nagy felkészültségről tanúsító beszéd mondanivalóját Blomszteinnek arra a kijelentésére építette: „Adjátok kezembe a náptanítót és megvirem a világot”. Szavai ösztönöztek magyar gondolatokkal szabták meg a tanítószegély mai tanácskozási irányát. A gyűlés következő szónoka Domokos Pál Péter a kolozsvári tanítókörkép igazgatója volt. A gyűlés percenként tartó ünnepi előzettel fogadta a kisbányai magyar tanítók törhetetlen akaratú munkáját. Domokos Pál Péter mélyszégyes szeretettel köszöntötte a tanítószegélyt és első szavával is elismerését róta le a kisbányai sors legelső mártírja, a felekezeti tanító iránt. További lelkes szavai a türelmes és türelmes bizottságot és a tanítószegélyt nagy nemzetnevelő feladatának teljesítésére buzdította. A tanítószegély keretét között ezután Gál Ferenc sz. iskoláskülvilági nevelési titkára ismertette azt a munkatervet, amelynek megvalósításában a tanítószegélyre olyan nagy szerep vár. A tanítószegélyt ezután megalakította a Csikvármegyei Tanítók Egyesülete Tanítóegyesületét, amely egyhangú lelkesedéssel Ferenc Sándor igazgató tanítót választotta meg elnökéül. A tanítószegély kimondta, hogy szövetkezeti alskit. A szövetkezeti célja Csikvármegye kulturális életének emelése, melyet a tanítószegély napilapnak szövetkezeti alapon való beindításával kíván megvalósítani. A laphoz szükséges összeg előteremtésének módjait egy a gyűlésen választott szűkebbkörű bizottság intézi. A gyűlés lelkes hangulata azonnal le is jegyeztet 1500 üzletet. A gyűlés minden mozzanatát a tanítói elhatározás komoly, nemzeti öntudattal töltött hangulata töltötte meg.

Édes mostohák.

A szociális érzék kisugárzását érezzük a csikszeregyházi állami elemi népiskola igazgatóságának látogatás szerény, de lényegében igen nagy jelentőségű akciójából. Ezen akcióban nagy része van a hivatalunk megsejtésén álló tanító és tanítónőnek, de nem utolsósorban a lebonyolítást végző apró kis nebulóknak, valamint azok áldozatos szüleinek is.

Nincs szó országra szóló eseményről, csak arról, hogy fenti iskolában bevezettek egy olyan rendszert, hogy a jobb módú tanulóknak olyan kis fiúcskáknak, kiknek a sors mostohaasága folytán még csekély ussonára sem jut, bár do gozó szüleik megfeszített erővel küzdnek a létért. Mindenesetre maga a tény igen megdöbbentő. Kedves jelenlég, midőn a kis első osztályos gyerek elől odahaza az oszonna csomagolásánál, hogy ő mag egy adagot kér, mégpedig egy másik kis elemista mostoha testvérkéje számára. Kicsi dolog lehet ez, midőn a szerény kis élelmet átadja a pár centesdős csomagba egy másik kis emberkének, aki ugyanazon magyar.

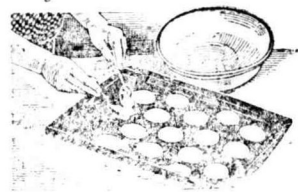
Mindez tehát a maga egyszerűségében meghatározó. Aronban nem a fenti körülmények azok, amelyek megadják az eset jelentőségét, nem is az anyagi szempont, hogy lehetővé tesszük azon kis magyarok testi fejlődését akik éppen olyan értékes, sok esetben értékesebb lejjalválnak a társadalomnak, mint a tanítónak (bár ez is lényeges), de tulajdonképpen inkább akkor domborodik ki ezen szerény kis akció jelentősége, mert lehet-e a gyermeknek jobban nevelni valója? Nem! Már pedig miért ne használjuk ki ezen lehetőséget arra, hogy már akkor hirtünk el a szociális kérdések iránti érdeklődés magvát, midőn fogékonyak lehetnek szinte tudat alatt fejlődik az céljára és sokszor inkább bizosít beonunket arról, hogy az pompás tárgyak után egészséges gyümölcsöt is terem.

Ha ilyen szempontból értékeljük az elmondottakat, akkor megvagyok győződve arról, hogy ezen szerény kis elemista akció nemcsak jelentős tényező az szemünkben, hanem követendő példát is biztosít minden iskolában.

Ha ilyen szociális szellemben neveljük gyermekeinket, úgy a jelenlegi munka kézzel érteit hatását, midőn a társadalmi kiegyenlítődés folyamatát biztosítani fogja.

Dr. Mánfal Józsefné városi szoc. gondozóné.

Ugy sütjük a jó

„Gustin” csókocskát.

A tojássárgát a vízzel habosra verjük (legjobb egy habverővel) és egymásután adjuk hozzá a cukor 1/2-részt a vanillincukorral vegyítve. Ezután a habverővel addig ütjük, míg egy krémszerű masszát kapunk. A tojásfehérjéből kemény habot verünk, utána folytonos keverés mellett a cukor fennmaradt részét adjuk hozzá. A habnak oly keménynek kell lennie, hogy késsel a vágás látható legyen. Ekkor a tojáskrémhez adjuk a gusztnal kevert lisztet beleszitáljuk és óvatosan a krém alá húzzuk. Két teáskanálka segítségével zöröztöl és liszttel kiintett tepsire csókocskákat formálunk és aranyedényre sütjük. Sütési idő: 10-15 perc, jó, közepérső tűznél. Eredmény: kb. 35 darab.

Hozzávalók: 2 tojás, 3 evőkanál víz, 10 deka cukor, 1 csomag Dr. Oetker vanillincukor, 7 1/2 deka búzaliszt, 7 1/2 deka Dr. Oetker „Gustin”.

Dr. Oetker „Gustin” és Vanillincukorral

Időszerű és befűző receptkönyvet kívánságára ingyen küld: Dr. Oetker (A. Budapest, VIII., Conti-utca 25 szám

Antibolszvista kiállítás Budapestén.

Felárulajgyel utazhatnak a kiállítás vidéki látogatói.

A bolszvista pusztítás ellen Magyarország lepett fel elsőnek, amikor 1919-ben a maga határain belül gátat vetett a vörös vesz delem terjedésének.

Most, amikor egész Európa áll dicső dicső katonai küzdelemben a bolszizmussal szemben, a magyarországi sem marsdhatat tétlen. A magyar honvédség hősi harcával egyidőben megmondult a társadalom is. A Magyar Országos Véd-őrs Egyesület (MOVE) országos elnöksége, Szedes János ország. képvis. usdeményezésére hatalmas akciót indított a kommunizmus ellen. A harc első állomásképpen a MOVE december 4-20 között Antibolszvista Kiállítást rendez a Pesti Vigadóban.

A kiállítás páratlanul érdekes és a nagyközönség előtt eddig ismeretlen tartalommal, több európai nemzet összegyűjtött anyagának szerepeltetésével nyitlik meg. A szovjet Európa ellenes támadásainak bizonyítéka: az 1919 évi vörös forradalom, a német, olasz francia, spanyol, bolgár, finn bolszizmus rémségei sorokoznak egymás mellé a kiállításon, hogy szilárd bolszistaellenes szellemiségben kövessék az egy magyar lelkeket és napnál fényesebben bizonyítsák a kommunizmus károsító hatását.

Isten, Haza és a Család nevében indult el útjára ez a mozgalom, hogy felvilágosítsa, egy táborba gyűjtse az eddig talán kételkedő, megalkuvó és felejtő magyarokat.

A kiállítás tartama alatt, a vidéki közönség látogatásának megkönnyítésére a Máv december 1-15-é között érvényes, felárul utasági kedvezményt engedélyezett. — A kiállítás szervezése a legnagyobb körültekintéssel hónapok óta folyik a nagy Magyarországi közönség bizonyára páratlan, elfűződön is jórészt ismeretlen anyagot tartalmaz meg Budapestén.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ugyetlen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak az T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagolásban kérje.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Orvosi kinevezések. A Belügyminiszter az állami tüdő és nemzeti beteggondozó intézeti orvosok létszámában Csiky János dr. kórházi főorvost a gyergyószentmiklósi, Balogh György dr.-t a csikszeregyházi nemigondozó intézetben vezető orvosként alkalmazta.

TRANSYLVANIA BANK R. T. CSIKSZEREDAI ÉS GYERGYÓSZENTMIKLÓSI FIÓKIA

Közlösönket a legalacsonyabb kamatlább mellett nyújt, Betéteket a legelőnyösebben kamatoztat, Bankműveleteket a legelőnyösebben végez, Bankügyekben tanácsokat, felvilágosításokat díjmentesen nyújt stb.

— Jenev László gazd isk. igazgató athelyesése. Sajnálattal vettük a hírt, hogy Jenev Lászlót, a csikszeregyházi m. kir. iskola igazgatóját, a kiváló mezőgazdát, gazdasági szaktanárt, a gazdák népszerű és önzetlen barátját a m. kir. középfojtó gazd. tanítószegély helyezették át Szarvasra. Értékes munkása volt a csiki gazdasági életnek, akinek távozását sajnálattal vesszük tudomásul, egyben örvendünk előléptetését jelentő magasabb hivatást betöltő megbízásának.

— Nemesség elismerés. A M. Kir. Belügyminiszter 363.206—1940 II. a. szám alatti Veress György és terménykereskedő, kérdvására helyi lakos, ösi székely primori főcemei rangját és csikszentmiklósi előnév használatát elismerte.

— Beállt a tél. Az első fagy beköszöntött. A Hargita hetek óta hólepelbe burkolódott ormai vakított ragyognak a fagyos téli napfényben. Most igazán elmondhatjuk a napra, hogy: sűt, de nem melegít. Sajnos, a fűnyelők is gyengén melegítenek, mert a maximumát tűzifa — az erdőn maradt. Hosszu, keserves télnek nézünk elébe.

— A gyergyószentmiklósi téli gazdasági iskola támogatása. Csikvármegye törvényhatósága a határozata, hogy a gyergyószentmiklósi téli gazdasági iskolának 30, egyenként 150 Pengőt, tehát összesen 4500 Pengő összegű tanulmányi segélyt bocsát rendelkezésére. Ezzel a határozattal is kihangosult a kívánja, hogy a gazdasági többtermelés ügyét a vármegye egyik legfontosabb kérdésének tartja.

Okvetlen vásároljon

Bé Bé levelesket!

Kóstolja meg, el lesz ragadtatva!

Elsőrendű nyersanyagból készült!

— Tíz perc alatt kész! —

2 tányér 28 f.

Nem pótlanyag! Minden jobb üzletben kapható.

— Egy napot a honvédeinkért. Cserepéldánysainkon keresztül megfigyeljük, hogy minden város, a legtöbb falu leröta a maga szeretettel az Országban küzdő honvédekkel szemben. Általában egy napot szenteltek ennek a célnak. Egy előre meghatározott napon lemondottak a cigarettáról és egy az előjáróság által megszervezett gyűjtő helyen mindenki leadta a maga egy napi dohány adagját. Próbáljuk meg. Hátha mi is megtudnánk hozni ennyi áldozatot. Nézzük meg van-e még bennünk valami cselekvő készség. Aljunk neki. Nem olyan nagy dolog. Az egy napi dohány porciótokat juttassuk el honvédeinknek. Tassék valaki vegye kezébe, szervezze meg az ügyet. Utóvégre ennyivel tartozunk harcosó honvédeinknek.

— Őszi országos vásár Ditróban. Ditró község előjárósága közhírre teszi, hogy Ditró községben az ősi nagyvásár a következő napokon fog megtartani: November hó 22., 23. és 24. napjain állatvásár. November hó 25. én kirakóvásár.

— Közjegyző csere. A m. kir. igazságügyminiszter Dr. Döczi Kálmán csehdömölki kir. közjegyzőt Gyergyószentmiklósi és Dr. Csiky László gyergyószentmiklósi kir. közjegyzőt Csehdömölkre saját kérésükre áthelyezte.

— Sulyos autószerencsétlenség. A hargita uton 1941 évi november hó 14-én délelőtti sulyos autószerencsétlenség történt. Egy személy és egy Máv. teherszató egyik kanyarulatban egymásnak rohant. A személy gépkocsi utassal közli Eitel Albert német állampolgár szarburgi erdőfőtanácsos, jelenleg csikszeregyházi lakos és Ambrus János építési vállalkozó a fűjtőn nehezebb természetű sérüléseket szenvedtek, mindkettőjüket beápolították a csikszeregyházi Szent-Vince szanatoriumba. A sérülések nem életveszélyesek.

— Kinevezés. A Földmívelésügyi Miniszter Dr. Gajary László m. kir. szakoktatói igazgatót Békéscsabáról Csikszeregyháza helyezett a mezőgazdasági szakiskolában igazgatóként.

— Szabómesterek figyelmebe. Szabómesterek a jövőben csak abban az esetben kaphatnak cért, ha a műhelyüknek technikai állapotát beszoigáltatják a körzeti gyűjtőtelepnek. Csikvármegye ezen kérésraktára Csikszeregyháza, Kossuth Lajos-utca 25. szám alatt van. Gyergyónak külön gyűjtőtelepe van. Felhívjuk ezért a szabómestereket, hogy úgy helyben, mint vidéken a gyűjtésre megjelenő megbízottakat igazoltassák és a hulladékok csak a csikszeregyházi körzetraktár igazolvánnyal ellátott megbízottainak adják át.

— Hamis 5 Pengősök kerültek forgalomba. Illetékes helyről felhívják a közönség figyelmét arra, hogy hamis 5 Pengős bankjegyek kerültek forgalomba. A hamisítványok főbb ismertető jele a következő: Az eddig talált hamisítványok a „249” sorozatszámmal és a „099026” sorozatszámmal van ellátva. — A hamisítvány papírosa kissé szürkés színű. Legfeljebb ismertetőjele a hamisítványnak, hogy az „Öt Pengő” nagy Ö betűjének két pontja felfelé megnyúlt, úgy, hogy az eredeti kör alakja szabálytalan négyzetgöggé változott.

— Az Ipartestület elhelyez bádagos, lakatos és villanyszerelő segédeket.

Rend, értelem és egy kis nélkülözés, ez az a három elem, amelyen ennek az országnak harmoniáját, békejét és nyugalma fenn lehet tartani.

Bardossy László

Gyimesfelsőlöki fatelepre fiatal TISZTVISELŐT KERESÜNK.

Fizetési igény és eddigi működés megjelölésével „Mebizható 25956” jelzére Blockner J. hirdető irodába, Budapest, VI., Vilmos-császár-ut 33. sz.

A csiki tanítószeg nagygyűlése.

A választás után első ízben jöttek össze Csikvármegye tanítói, hogy megbeszéljék a csiki nevelés ügyét. November 8-án Csikszereadában mintegy ötszáz tanító gyűlekezett, Miklós Gergely kir. tanfelügyelő hívta össze, hogy lerakja alapját a tanítószeg élve szervezésének. — A nagy tanító találkozás munkáját mintatanítási vezette be. Gál Iónka tanítónő Szent István-életet választotta a tanítás tárgyául. A kiváló tanítóknak bemutatása emlékeztetőre dicéretes volt, amelyet szakemberek is elismertek. — A tanítás után Miklós Gergely tanfelügyelő mondott bevezető beszédet. A nagy felkészültségről tanúsított beszéd mondanivalóját Bismarcknak arra a kijelentésére építette: „Adjatok kezembe a náptanítót és megvirem a világot”. Szavai ösztönöztek magyar gondolatokkal szabták meg a tanítószeg mai tanácskozásának irányát. — A gyűlés következő szónoka Domokos Pál Péter a kolozsvári tanítóképző igazgatója volt. A gyűlés percenként tartó ünneppel fogadta a kisebbségi magyar tanítók törhetetlen ábrán munkáját. Domokos Pál Péter mélyszéges szeretettel köszöntötte a tanítószegot és első szavával is elismerését róta le a kisebbségi sora legelső mártírja, a felekezeti tanító iránt. További lelkes szavai a türelmeség mellett tettek bizonygatást és a tanítószegot nagy nemzeti nevelő felszólalás tejesítésére buzdította. — A tanítógyűlés keretei között ezután Gál Ferenc sz. iskoláskivüli nevelés titkára ismertette azt a munkatervet, amelynek megvalósításában a tanítószegre olyan nagy szerep vár. A tanítószeg ezután megalakította a Csikvármegyei Tanítók Egyesülete Tanítóegyesületét, amely egyhangú lelkesedéssel Ferenc Sándor igazgató tanítót választotta meg elnökéül. A tanítószeg kimondta, hogy szövetkezeti alakít. A szövetkezet célja Csikvármegye kulturális életének emelése, mellet a tanítószeg egy napilapnak szövetkezeti alapon való beindításával kíván szolgálni. A laphoz szükséges összeg előteremtésének módját egy a gyűlésen választott szakértőbizottság intézi. A gyűlés lelkes hangulata azonnal le is jegyeztet 1500 üzletirányt. A gyűlés minden részletet a tanítói elhatározás komoly, nemzeti öntudattal telt hangulata töltötte meg.

Édes mostohák.

A szociális érzék kisugárzását érezzük a csikszereadai állami elemi népiiskola igazgatóságának látványosság szerény, de lényegében igen nagy jelentőségű akciójából. Ezen akcióban nagy része van a hivatalunk megsejtésén álló tanító és tanítónőnek, de nem utolsábról a lebonyolítás végző spró kis nebulóknak, valamint azok áldozatos szüleinek is.

Nincs szó országra szóló eseményről, csak arról, hogy fenti iskolában bevezettek egy olyan rendszert, hogy a jobb módú tanítók olyan kis fiúcskáknak, kiknek a sors mostohaaga folytán még csekély ussonára sem jut, bár do zozó szülei megfeszített erővel küzdnek a létért. Mindenesetre maga a tény igen megbá. Kedves jelentőség, midőn a kis első osztályos gyerek elől odahara az orszona csomagolásával, hogy ő mag egy adagot kér, mégpedig egy másik kis elemista mostoha teatverésje számára. Kétség do'og lehet ez, midőn a szerény kis életmet átadja a pár esztendőse emberke egy másik kis emberkének, aki ugyanazon magyar.

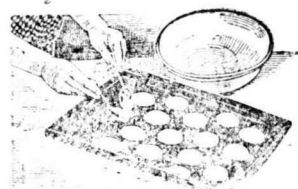
Mindez tehát a maga egyszerűségében meghatározó. Aronban nem a fenti körülmények azok, amelyek megadják az eset jelentőségét, nem is az anyagi szempont, hogy lehetővé tesszük azon kis magyarok testi fejlődését akik épen olyan értékes, sok esetben értékesebb tagjai a társadalomnak, mint a szegények (bár ez is lényeges), de tulajdonképpen inkább akkor domborodik ki ez a szerény kis akció, ha társadalomnevelési szempontból vizsgáljuk az esetet. Mert lehet-e a gyermeknél jobban nevelni valakit? Nem! Már pedig miért ne használjuk ki ezen lehetőséget arra, hogy már akkor biztosítsuk el a szociális kérdések iránti érdeklődés megvát, midőn fogékonyak lehetnek szinte tudat alatt fejlődik az céljára és sokszor inkább bizosít beonunket arról, hogy az pompás tárgyak után egészséges gyümölcsöt is terem.

Ha ilyen szempontból értékeljük az elmondottakat, akkor megvagyok győződve arról, hogy ezen szerény kis elemista akció nemcsak jelentős tényező szemünkben, hanem követendő példát is biztosít minden iskolában.

Ha ilyen szociális szellemben neveljük gyermekeinket, úgy a jelenlegi munka kézzel éreztetni hatását, midőn a társadalmi kiegyenlítődés folyamatát biztosítani fogja.

Dr. Mánfal Józsefné városi szoc. gondozóné.

Ugy sütjük a jó

Hozzávalók: 2 tojás, 3 evőkanál víz, 10 deka cukor, 1 csomag Dr. Ötke vanillincukor, 7 1/2 deka búzaliszt, 7 1/2 deka Dr. Ötke „Gustin”.

„Gustin” csókocskát:

A tojássárgát a vízzel habosra verjük (legjobb egy habverővel) és egymásután adjuk hozzá a cukor 1/3-részt a vanillincukorral vegyítve. Ezután a habverővel addig ütjük, míg egy krémszerű masszát kapunk. A tojásfehérjéből kemény habot verünk, utána folytonos keverés mellett a cukor fennmaradt részét adjuk hozzá. A habnak oly keménynek kell lennie, hogy késsel a vágás látható legyen. Ekkor a tojáskrémhez adjuk a gustinnal kevert lisztet beleszitáljuk és óvatosan a krém alá húzzuk. Két teáskanálka segítségével szélezett és felfűtött tepsire csókocskákat formálunk és aranyedényre sütjük. Sütési idő: 10-15 perc, jó közepérső tűznél. Eredmény: kb. 35 darab.

Dr. Ötke „Gustin” és Vanillincukorral

Időszerű és befűző receptkönyvet kívánságára ingyen küld: Dr. Ötke (Budapest, VIII., Conti-utca 25 szám)

Antibolszevista kiállítás Budapestén.

Felárújjal utazhatnak a kiállítás vidéki látogatói.

A bolszevista pusztítás ellen Magyarország lepett fel elsőnek, amikor 1919-ben a maga határain belül gátat vetett a vörös vesz delem terjedésének.

Most, amikor egész Európa áll dekadens katonai küzdelemben a bolszevizizmussal szemben, a magyarországi sem maradhat tétlen. A magyar honvédség bát harcával egyidőben megmozdult a társadalom is. A Magyar Országos Véd-ér Egyesület (MOVE) országos elnöksége, Szedes János országgy. képviselő kezdeményezésére hatalmas akciót indított a kommunizmus ellen. A harc első állomásképpen a MOVE december 4-20 között Antibolszevista Kiállítást rendez a Pesti Vigadóban.

A kiállítás páratlanul érdekes és a nagyközönség előtt eddig ismeretlen tartalommal, több európai nemzet összegyűjtött anyagának szerepeltetésével nyílik meg. A szovjet Európa ellenes támadásainak bizonyítéka: az 1919 évi vörös forradalom, a német, olasz francia, spanyol, bolgár, finn bolszevizmus rémségei sorokoznak egymás mellé a kiállításon, hogy szilárd bolszevistaelenes szemléletben kövessék az egy magyar lelkeket és napnál fényesebben bizonyítsák a kommunizmus katasztrofális romboló rármuralmát.

Isten, Haza és a Család nevében indult el útjára ez a mozgalom, hogy felvilágosítsa, egy táborba gyűjtse az eddig talán kétkedő, megalkuvó és felejtő magyarokat.

A kiállítás tartama alatt, a vidéki közönség látogatásának megkönnyítésére a Máv december 1-15-é között érvényes, felárú utasási kedvezményt engedélyezett. — A kiállítás szervezése a legnagyobb körültekintéssel hónapok óta folyik a Magyarországi közönség bizonyára páratlan, elfűdön is jórészt ismeretlen anyagot tartalmazó meg Budapestén.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Úgyetlen, mert minden tablettán a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagolásban kerje.

KÜLÖNFÉLÉK.

— Orvosi kinevezések. A Belügyminiszter az állami tüdő és nemi beteggondozó intézeti orvosok létszámában Csiky János dr. kórházi főorvost a gyergyószentmiklósi, Balogh György dr.-t a csikszereadai nemigondozó intézetben vezető orvosként alkalmazta.

TRANSYLVANIA BANK R. T. CSIKSZEREDAI ÉS GYERGYÓSZENTMIKLÓSI FIÓKIA

Köszönőket a legalacsonyabb kamatlább mellett nyújt, Betéteket a legelőnyösebben kamatoztát, Bankműveleteket a legelőnyösebben végez, Bankügyekben tanácsokat, felvilágosításokat díjmentesen nyújt stb.

— Jenev László gazd isk. igazgató áthelyezése. Sajnálattal vettük a hírt, hogy Jenev Lászlót, a csikszereadai m. kir. iskola igazgatóját, a kiváló mesterséges közgazdát, gazdasági szaktanárt, a gazdák népszerű és önzetlen barátját a m. kir. középfoiu gazd. tanítószeghez helyezték át Szarvasra. Értékes munkása volt a csiki gazdasági életnek, akinek távozását sajnálattal vesszük tudomásul, egyben örvendünk előléptetését jelentő magasabb hivatást betöltő megbízásának.

— Nemesség elismerés. A M. Kir. Belügyminiszter 353.206—1940 II. a. szám alatti Veress György és terménykereskedő, kérdvászárhelyi lakó, ösi szákegy primori főcemesi rangját és csikszentmiklósi előnév használatát elismerte.

— Beállt a tél. Az első fagy beköszöntött. A Hargita hetek óta hólepelbe burkolódott ormai vakított ragyognak a fagyos tél napfényben. Most igazán elmondhatjuk a napra, hogy: sűt, de nem melegít. Sajnos, a fűlyhák is gyengén melegítettek, mert a maximális tűzifa — az erdőn maradt. Hosszu, keserves télnek nézünk elébe.

— A gyergyószentmiklósi téli gazdasági iskola támogatása. Csikvármegye törvényhatósága elhatározta, hogy a gyergyószentmiklósi téli gazdasági iskolának 30, egyenként 150 Pengőt, tehát összesen 4500 Pengő összegű tanulmányi segélyt bocsát rendelkezésére. Ezzel a határozattal is kifejezésre kívánja, hogy a gazdasági és többtermelés ügyét a vármegye egyik legfontosabb kérdésének tartja.

Okvetlen vásároljon

Bé Bé levelesket!

Kóstolja meg, el lesz ragadtatva!

Elsőrendű nyersanyagból készült!

— Tíz perc alatt kész! —

2 tányér 28 f.

Nem pótlanyag! Minden jobb üzletben kapható.

— Egy napot a honvédeinkért. Cserepéldányainkon keresztül megfigyeljük, hogy minden város, a legelőbb is az országban a maga szeretetét az Országban küzdő honvédekkel szemben. Általában egy napot szenteltek ennek a célnak. Egy előre meghatározott napon lemondottak a cigarettáról és egy az előjáróság által megszervezett gyűjtő helyen mindenki leadta a maga egy napi dohány adagját. Próbáljuk meg. Hátha mi is megtudnánk hozni ennyi áldozatot. Nézzük meg van-e még bennünk valami cselekvő készség. Aljunk neki. Nem olyan nagy dolog. Az egy napi dohány porciótakat juttassuk el honvédeinknek. Tassék valaki vegye kezébe, szervezze meg az ügyet. Utóvégre ennyivel tartozunk harcos honvédeinknek.

— Őszi országos vásár Ditróban. Ditró község előjárósága közhírré teszi, hogy Ditró községben az ősi nagyvásár a következő napokon fog megtartani: November hó 22., 23. és 24. napjain állatvásár. November hó 25. évi kirakóvásár.

— Közjegyző csere. A m. kir. igazságügyminiszter Dr. Döczy Kálmán cellidömölki kir. közjegyzőt Gyergyószentmiklósi és Dr. Csiky László gyergyószentmiklósi kir. közjegyzőt Cellidömölkre saját kérésükre áthelyezte.

— Súlyos autószerencsétlenség. A hargitai uton 1941 évi november hó 14-én délelőtti súlyos autószerencsétlenség történt. Egy személy és egy Máv. teherautó egyik kanyarulatban egymásnak rohant. A személy gépkocsi utassal közüli Eitel Albert német állampolgár salgburgi erdőfőtanácsos, jelenleg csikszereadai lakos és Ambrus János építési vállalkozó a fűlyhán nehezebb természetű sérüléseket szenvedtek, mindkettőjüket beáramították a csikszereadai Szent-Vince szanatóriumba. A sérülések nem életveszélyesek.

— Kinevezés. A Földmívelésügyi Miniszter Dr. Gajary László m. kir. szakotvtalai igazgatót Bekéscsábáról Csikszereadára helyezte a mezőgazdasági szakiskolában igazgatónak.

— Szabómesterek figyelmebe. Szabómesterek a jövőben csak abban az esetben kaphatnak cénát, ha a műhelyüknek technikai hulladékát beszolgáltatják a körzeti gyűjtőtelepnek. Csikvármegye ezen körzetraktára Csikszereadában, Kossuth Lajos-utca 25. szám alatt van. Gyergyónak külön gyűjtőtelepe van. Felhívjuk ezért a szabómestereket, hogy úgy helyben, mint vidéken a gyűjtésre megjelenő megbízottakat igazoltassák és a hulladékot csak a csikszereadai körzetraktár igazolvánnyal ellátott megbízottainak adják át.

— Hamis 5 Pengősök kerültek forgalomba. Illetékes helyről felhívják a közönség figyelmét arra, hogy hamis 5 Pengős bankjegyek kerültek forgalomba. A hamisítványok főbb ismertető jele a következő: Az eddig talált hamisítványok a „249” sorozatszámmal és a „099026” sorozámmal van ellátva. — A hamisítvány papírosa kissé szürkés színű. Legfőbb ismertetőjele a hamisítványnak, hogy az „Öt Pengő” nagy Ö betűjének két pontja felfelé megnyúlt, úgy, hogy az eredeti kör alakja szabálytalan négyzetgöggé változott.

— Az Ipartestület elhelyez bádagos, lakatos és villanyszerelő segédeket.

